

Kinderen aan het woord

Wie kunnen beter vertellen over wat contractwerk inhoudt dan kinderen die hier iedere week mee werken? Uit gesprekken met kinderen van verschillende leeftijden blijkt dat zij mij niet alleen erg goed kunnen uitleggen wat contractwerk is. Zij geven tevens aan wat zij leren en wat het belang is van het werken met een contract.

De kinderen die ik gevraagd heb naar contractwerk vertellen hier enthousiast over. Vragen stellen is nauwelijks nodig, want de kinderen vertellen zelf volop. De reactie van Gitte (9) en Anouk (9) kent veel overeenkomst met de reactie van Sanne (11) en Sofie (12). Ze halen allemaal een contract erbij, want dan kunnen zij mij beter uitleggen hoe het werkt. Op het eerste gezicht lijken dit heel verschillende contracten te zijn. Sofie geeft aan dat dit klopt, want in groep drie hebben ze nog een heel duidelijk contract met grote blokken, in groep acht is dat niet meer nodig.

Kleuren

Al snel maken de kinderen mij duidelijk dat het werken met contracten steeds een stukje moeilijker wordt, maar dat er, ondanks de verschillen ook veel overeenkomsten zijn. Zo werken de kinderen al vanaf hun eerste contractbrief met de kleuren groen, oranje en rood. Zij moeten kiezen voor groen als het een leuke of makkelijke taak is. Oranje als het niet leuk of makkelijk, maar ook niet vervelend of erg moeilijk was. En rood als zij het niet leuk of moeilijk vonden. Gitte geeft aan dat het erg belangrijk is om de taken goed te kleuren. "Als ik iets al af heb en Anouk nog niet, dan moeten we het niet allebei kleuren. Je kunt niet zomaar bij een ander kijken, maar moet zelf goed opletten. Hierdoor kun je zien wat je al af hebt en wat je nog moet doen." Anouk zegt dat het ook erg handig is voor de meester of juf om de taken te kleuren. Deze kan zo zien wat je wel en niet leuk of moeilijk vond. Als alles groen is, hoeft de leerkracht niets te veranderen, maar als iets oranje of rood is, kan hij een taak de volgende keer leuker maken of meer uitleg geven.

Van contractbrief naar agenda

Een andere overeenkomst is dat op alle contracten instructiemomenten worden aangegeven. In groep drie en vier wordt dit gedaan met de s van samen vertelt Maik (7). Vanaf groep vijf staat er een i voor instructie. In iedere groep staat het dagrooster op het bord, waarop kinderen kunnen zien wanneer zij instructie krijgen. Sanne geeft aan dat kinderen elkaar ook herinneren aan de instructie, door bijvoorbeeld kinderen die ergens anders werken op te halen als de instructie begint. Nori (5) vertelt dat een contract ervoor zorgt dat je andere kinderen gaat helpen en met iedereen leert spelen. Er zijn echter duidelijke verschillen tussen de contracten. Dit komt door de steeds grotere mate van zelfstandigheid die kinderen krijgen. Zo worden in groep drie en vier de dagen nog aangegeven met een plaatje als ondersteuning, dit is vanaf groep vijf niet meer nodig. De leerkracht plant aanvankelijk alle stof in, in de bovenbouwgroepen wordt de stof op het bord geschreven en plannen de kinderen dit zelf in. Groep acht heeft geen contractbrief meer, zij schrijven alles op in hun agenda. Sanne laat mij zien dat zij geen contractbrief nodig heeft. Zij kan voor mij zo een voorbeeld uitschrijven; "Op eenzelfde manier schrijf ik het ook in mijn agenda". Het kleuren van de taken en de i van instructie worden door de kinderen in groep acht ook in hun agenda gebruikt.

Beter op het Voortgezet Onderwijs

De kinderen kunnen het belang van een contractbrief duidelijk aangegeven. Nori en Lisanne (5) geven aan dat de contractbrief ervoor zorgt dat zij veel leren, er staan veel leuke taken op. Gitte en Anouk vinden het handig om te kunnen zien wat zij al hebben gedaan en welke taken zij nog af moeten ronden. Sofie en Sanne denken dat het erg belangrijk is om te leren plannen, want dat moet je in het voortgezet onderwijs ook zelf kunnen. Sofie vertelde: "Hier leer je plannen, hier zeggen ze wat je goed doet en wat je nog kunt verbeteren, ze geven je ondersteuning en passen het contract voor je aan. Hierdoor kunnen wij ons werk straks veel beter maken op het voortgezet onderwijs".

Handtekening

Als ik vraag of het niet lastig is om met een contract te werken, zijn de kinderen het hier niet mee eens. In het begin is het wel lastig om over te stappen naar een nieuw contract, maar hier helpt de juf of meester dan bij. Bloem (7) reageert dat je het gewoon even aan de juf vraagt als je het niet meer weet, maar dat doen eigenlijk alleen de kinderen van groep drie. Volgens Sanne zorgt een contract juist voor rust, omdat je een duidelijk overzicht hebt van wat je nog moet doen.

In de wereld van volwassenen wordt vaak aangegeven dat het belangrijk is om een contract goed te lezen, voordat je een handtekening zet. Bij deze kinderen hoeft ik daar niet bang voor te zijn.

